

कैद माफी बदर भएलगतै रिगल पक्काउ

भाषा(प्रस)। सर्वोच्च अदालतले कैद माफी बदर गर्न परमादेश दिएकोले व्यापक हत्याका दोषी रिगल भनिने योगराज ढकाललाई पक्काउ गरेको छ। सर्वोच्चबाट बिहीबार आदेश आएको केही धण्टामै प्रहरीले रिगललाई नेपालान्तरित सेतु बिक चोकबाट पक्काउ गरेको डीएसपी नारायण डाँगीले जानकारी दिए।

सर्वोच्च अदालतबाट राष्ट्रपतिले दिएको सजाय माफीवरुद्धको मुहुरमा आदेश आएलाई रिगल मोबाइल स्वीच अफ गरेको भाने तयारीमा रहेको प्रहरी स्तोतले बाटयो। तर, उनको निगरानी गरिरहेको प्रहरीले आदेशलाई नेपालगञ्जबाट पक्काउ गरी पुनः कारागार चलानको तयारी गरेको छ। रिगललाई सरकारको सिफारिसमा गत असोज ३ गते राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले आमाफी दिएका थिए। सरकारले रिगलको बाँकी कैद मिनाहालाई तकाल बदर गर्न सर्वोच्च अदालतको पूर्ण इजलासले परमादेश गरेको थियो। साथै इजलासले रिगललाई पुनः पक्काउ गरी कारागार चलान गर्न पनि परमादेश दिएको थियो।

दकाललाई गरेको कैद मिनाहालाई तकाल बदर गर्न सर्वोच्च अदालतको पूर्ण इजलासले परमादेश गरेको थियो। साथै इजलासले रिगललाई पुनः पक्काउ गरी कारागार चलानको तयारी गरेको छ। रिगललाई सरकारको सिफारिसमा गत असोज ३ गते राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले आमाफी दिएका थिए। सरकारले रिगलको बाँकी कैद मिनाहालाई निर्धारित चेतनकी श्रीमतीले गत असोज २२ गते सर्वोच्च अदालतलाई रिट दाखर गरेकी थिन्। रिगलले ११ वर्ष ११ महिना पाँच दिन कैद सजाय भुक्तान गर्न बाँकी थियो। राष्ट्रपति पौडेलले रिगल भनिने योग्रासाद

खुँडाले मान्छे काट्दैजस्तो जन्यन्य अपराधमा सजाय पाएका व्यक्तिको ६० प्रतिशत कैद मिनाहाल गर्ने गाउँपालिको कदमले सीधाधान र विधिको शासनको धज्जी उडेको भन्दै रिगलकी पल्टी भारतीले कसुरदारलाई पुनः कैद गरिएको भनी रिट दायर गरेको थिइन्।

त्यसमाधि सर्वोच्चका न्यायाधीश मनोज शर्माको इजलासले असोज १९ मा प्रारम्भिक सुनुवाइ गर्दै असोज २५ देखि पूर्ण इजलास गठन गरी निरन्तर सुनुवाइ गरेको शीरी टुंगो लगाउन भनी आदेश गरेको थियो। त्यसअनुसार असोज २५ गते प्रधान न्यायाधीश श्रेष्ठसहितको इजलासमा मुद्दाको पेती चढेर त्यसमाधि प्रारम्भिक बस्ति पनि भएको थियो। सरकारले कारागार नियामाली २०२० को दफा २९ को ११ (क) बमोजिम रिगललाई कैद मूल गर्ने निर्णय गरेको थियो। ऐनमा भएको व्यवस्थालाई नियामालीले खारेज गर्न नसक्ने कानुनी सिद्धान्त छ त्यसको विपरीत सरकारले यो निर्णय गरेको थियो त्यसमाधि, गृह मन्त्रालयले २०७९ मंसिर १२ मा उक्त दफा खारेज गरिसकेको छ।

सर्वोच्चका वरिष्ठतम न्यायाधीश ईश्वरप्रसाद खट्टिवडा, सप्तराम लालालाई निर्धारित चेतनकी श्रीमतीले गत असोज २२ गते सर्वोच्च अदालतलाई रिट दाखर गरेकी थिन्। रिगलले ११ वर्ष ११ महिना पाँच दिन कैद सजाय भुक्तान गर्न बाँकी थियो। राष्ट्रपति पौडेलले रिगल भनिने योग्रासाद

नेपाललाई विश्वकपमा पुग्ने अवसर

भाषा(प्रस)। नेपालले युएससंग बदला लिई अर्को वर्ष वेस्ट इन्डिज र अमेरिकामा हुने द वान्ती २० विश्वकपमा छोट हुने अवसर पाएको छ। ओमानसंग द्वान्ती २० विश्वकप छोट एसिया क्षेत्रको बिहीबार सम्भवरुको अन्तिम खेलमा रोमाञ्चक ५ सनको हारपछि नेपालले सम्भको उपविजेता भएर युएससंग खेल्नु परेको हो।

अन्तिम ओभरको पहिलो ३ बलमा विवेक यादवले गालातार छक्का प्रहर गरे पनि नेपालले विजय हात पार्न सकेन्। १ सय ४६ सनको विजय लक्ष्य लिए एको नेपाल त्रिवि क्रिकेट मैदान कीर्तिमुखीया निर्धारित २० ओभर खेली १ सय ४० सनमा अलआउट भएको थियो।

दीपेन्द्रसिंह ऐरी घार्ते भएपछि प्रतियोगितामा खेल्ने मौका पाइहेका विवेकले अन्तिम ओभरलाई सनसनी बनाएका थिए। सुरुआतमा रक्षात्मक भएर खेलेका विवेक अन्तिम ओभरमा आक्रामक बनेको थिए। आजको खेलबाट नेपाल क्रिकेटले अर्को एक खेलाडी पाएको भन्दै नेपालका प्रशिक्षक मोन्टी देसाईले विवेकको प्रशंसा गरे।

नेपाल विश्वकपमा युएससा उर्जी विश्वस्त छन्। आज हार्माले लाइन क्रस गर्न सकेन्। छोट अर्को सकिएको छैन, एउटा खेल अर्को बाँकी

छ। हामी विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। त्यसका लागि खेलाडीले जिम्मेवारी भएर खेल्नु पर्छ, देसाईले भने, 'बिहीबारको खेलबाटेमा भन्नु पर्दा हामीले खेल र प्रतिद्वन्द्वीको पनि सम्मान गर्नुपर्छ। ओमानले लामो सम्बद्धिएका क्रूरुपको प्रदर्शन गर्दै एको छ र २ पटक द वाटी २० विश्वकप पनि खेलिसकेको छ।'

शियो। आसिफ शेख तेस्तो ओभरमै आउट भएपछि तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई ११ बलमा ६१ सन बनाउन पर्ने अवस्था थियो, यस्तो अवस्थामा कण्णन्दा आगाडि सन्धीपलाई ब्याटिडका लागि पठाइङ्को थियो। तर सोम्पाल र सन्धीपलाई ब्याटिडका लागि माथि पठाउने निर्णयको देसाईले रक्षा गरे। युएससे नेपाललाई ६८ सन्ते पराजित गरेको थियो।

मोम्पाल वासिमले ८८ बलमा ७० र वृत्त्या अनन्दले २३ बलमा ५ चौका र ३ छक्का प्रहर गर्दै ४६ सन बनाएपछि युएससे १७५/७ को स्कोर बनाएको थियो। जवाकमा नेपाल १८.४ ओभरमा १ सय ७ सन बनाइ अलआउट

एउटा योजनामा हिंडिरहेकाले सोम्पाललाई माथि पठाउने निर्णय एउटा प्रयोगमात्र थिएन,' देसाईले भने, 'सोम्पाल माथिल्लोक्रममा धैरै पटक खेलेका छन्।' एसिया कपमा माथि ब्याटिडका लागि पठाउँदा उनले रापो गरेको थिए।'

पहिलो दुई खेलमा सिंगापुर र मलेसियालाई पराजित गरी ओमानसंगको खेल आगाडि नै नेपाल सेमिफाइनल युगिसकेको थियो। तर ओमानसंगको हाररेस नेपाल सम्भको उपविजेतामै खुम्चियो।

यूएसी विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो ओभरमै आउट भएपछि तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई ९ बलमा १२ सनमात्र बनाउन सकेको थिए।

संघीय जोरा १२ सन बनाइ सातों खेलाडीको रुपमा आउट भएपछि नेपाललाई १० विश्वकपमा छोट हुन सक्छौं। आसिफ शेख तेस्तो नम्बरमा ब्याटिडमा आएका सोम्पाललाई

बालिका बलात्कार गर्ने पत्राउ

हालिंद्वारी(प्रस)। भाषाको हालिंद्वारीमा ९ वर्षीया बालिका बलात्कृत भएकी छ।

बालिकालाई बलात्कार गरेको अध्यक्ष देवी निरौला बस्नेतले आरोपमा हालिंद्वारी गण्डुलालिका-४ प्रस्तुत गरेको प्रतिवेदनभुम्सार ६४ बडावरी तापाद बस्ती बन्दे ४५ लाख १३ रुपैयाँ नाका कमाएको सम्पन्न १३ औं सालाणसभामा

रोड बित्तमोडमा सुख्य कार्यालय रहेको सामान भौला अवसायी बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले ६४ लाख १३ रुपैयाँ नाका कमाएको छ। संस्थाले बिहीबाट बित्तमोडमा सम्पन्न १३ औं सालाणसभामा

वासलात ३४ कोरोड ५७ लाख ३४ हजार ८४१ रुपैयाँ रहेको छ। बित्तमोड नगरपालिका महातारा प्रसार्इको प्रमुख आतिथ्यामा सम्पन्न साधारणसभाको अवसर पारेर कर्मचारी तथा शेयर सदस्यहरूलाई नगदसहित समान गरेको थिए।

संस्थाले उत्कृष्ट कर्मचारीमा फिल्ड सुपरभाइजर व्यवस्थामा अधिकारीलाई पुरस्कृत गरेको छ। त्यसै, उत्कृष्ट बचतकर्तामा विष्णुप्रसाद शिवाकारी, दिपक भुजेल र प्रभा रायमार्फी समानित भए। उत्कृष्ट खुरुके बचतकर्तामा राहुल अग्रवाल र सतोष खतिवडा, कर्जा उपभोक्तामा निकेश

साना मझौला साकोसको अध्यक्षमा पुनः बस्नेत

एक हजार ९६१ मुख्य शेयर सदस्य रहेका छन्। संस्थाकी अध्यक्ष देवी निरौला बस्नेतलो अध्यक्षतामा सम्पन्न साधारणसभाको सञ्चालन सचिव चन्द्रकुमार भट्टराईले गरेका थिए भने स्वागत कोषाच्याक्ष देवीप्रसाद अधिकारीले गरेका थिए।

यदैबीच संस्थाको पाँचो अधिवेशनले अध्यक्षमा पुनः देवी निरौला बस्नेतलाई निर्वाचित गरेको छ। त्यसै, उपाध्यक्षमा देवीप्रसाद अधिकारी, सचिवमा पुनः चन्द्रकुमार भट्टराई, सहसचिवमा प्रेमप्रसाद अधिकारी, कोषाच्याक्षमा छिवरमण अधिकारी चयन भएका छन्। त्यसै, सदस्यहरूमा प्रेमबहादुर कार्की, अनिता मैनाली संग्रीला, ममता गुड र कृष्ण खड्का चयन भएका छन्। संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समिति संयोजकमा पुनः श्याबहादुर निरौला, चन्द्रबहादुर बस्नेत र यशोदा बस्नेत चयन भएका छन्।

विद्युतीय फिलिमिलिको चुनौतीमा पाला

विद्युतीय फिलिमिलिको भित्रियो, दियो र पालाको माग घट्यो। तर मान्यता भने हटेको छैन। "उनका अनुसार जितिसुके दूला दूलमा विद्युतीय फिलिमिलिल लगाएपनि दियो, घडा र पालाबिमा तिहार मनाउं प्रचलन हाँसिको छैन। तर यसको संख्यात्मक प्रयोग भने घटेको उनको बुझाइ छ।

बिता (सेप्टी तथा ढल सफाई) बितामोड, भाषा

भारतले श्रीलंकालाई ३०२ रनले हरायो

एजेन्सी | आइसीसी विश्वकप बनाएप्रीलिकाले अतिरिक्तस्वरूप नै २० फ्रिकेटअन्तर्गत आयोजक भारतले श्रीलंकालाई ३०२ रनको विशाल अन्तरले हारेको हो।

हारेको छ।

भारतले दिएको ३५८ रन पछ्याउने क्रममा श्रीलंका १९ दशमलव ४ ओभरामा ५५ रन बनाउँदा अलआउट हुँदै ३०२ रनको विशाल अन्तरले हारेको हो।

श्रीलंकालाई जम्मा ५५ रनमा सीमित

राख्न भारतका बलरहुँ रोहम्दम शमीले

पाँच विकेट,

मोहम्दम सिराजले तीन

विकेट तथा जसप्रीत बुमराहले एक

विकेट लिए।

श्रीलंकाका पाँच जना ब्याटर खाता

नै खोली आउट भएर्दै जानाए एक

एक स बनाए। एजलो मैथ्यूजले १२

रन जोडे। कसुन रीजताले १४ रन

बनाएप्रीलिकाले अतिरिक्तस्वरूप नै २० यो हारसंगी श्रीलंका विश्वकपको उपाधि दौड्बाट लगभग बाहिरिएको छ। आयोजक

हेल जिल्ल ३५८ रन बनाउनु पर्ने थिए। पहिलो ओभरको दोपो बलमा भारतका कप्तान रोहित शर्मा आउट भएपछि भारत दबावामा रहेको थिए। पछिं विराट कोहली र शुभमन गिलले उत्कृष्ट खेलदै सम्पानजनक स्कोर बनाउन मदूर गरे।

शुभमन गिलले ९२ बलमा ११ चौका र २ छक्कासहित ९२ रन बनाए। विराट कोहलीले १५ बलमा ११ चौकासँगै ८८ रन बनाए। के एल राहुलले १९ बलमा २ रनको योगदान दिए।

सूर्यकुमार यादवले ९ बलमा २ चौकासँगै १२ रन बनाए। श्रेयस अय्यर ५६ बलमा ३ चौका र ६ छक्का ठोक्कै ८२ रन बनाएर आउट भए।

मोहम्दम शमी ४ बलमा २ रन बनाएर आउट भए। रिविन्द्र जाडेजा २४ बलमा १ चौका र १ छक्का ठोक्कै ३५ रन बनाएर आउट भए।

श्रीलंका लागिलिशान मदूशकाले १० ओभरमा ८० रन खर्चेर ५ विकेट लिए। दुश्माना चम्पाले १० ओभरमा २ मेडन ओभरसहित ७१ रन खर्चेर १ विकेट लिए। अन्य बलरहुँ कसुन रीजित, जलो मैथ्यूज, महीश थीक्षणा र शान हेम्ता कसैले विकेट लिन सकेनन।

१० जना सीडीओसहित ४० जना उपसचिवको सरुवा

फापा(प्रस)। गृह मन्त्रालयले दश जना प्रमुख जिल्ला अधिकारी(सीडीओ)सहित ४० जना उपसचिवको सरुवा गरेको छ।

गृहले स्वाक्षरा सीडीओ प्रकाशन्द्रचन्द्र अधिकारीलाई बैठडी, सोलुखुम्बुका खिमराज भुसाललाई सुनसरी, मुग्ना मोहनबहादुर थापालाई सत्यान, कालिकोटका जोरामीह माझीलाई बैंके, भेडाङका नारायणप्रसाद पाण्डेयलाई सुर्खेत, म्यादीका तुल्सीराम पौडेललाई नुवाकोट, मनाङका सुप्रभा द्वितीयलाई गुह मन्त्रालय, ताप्लेजुङका गोमादेवी चेम्जोडलाई इलाम, हुम्लाका श्रीनाथ पौडेललाई गोरखा र डोल्पाका भूमिश्वर पोखरेललाई सिन्धुली सरुवा गरेको हो।

त्यसै बफाडको सीडीओमा बिश्वमित्र कुद्देल, दैलेखमा खिमराज भुसाल, मुग्ना टोपेन्द्रबहादुर केसी, कालिकोटमा गोणेश नेपाली, रसुवामा वेदनिधि खनाल, मनाङमा सुवास लामिङ्गने, ताप्लेजुङमा हिरादेवी पौडेल, म्यादीमा कृष्णप्रसाद शर्मा, सोलुखुम्बुमा देवी पाण्डे खत्री र डोल्पामा तुलसीप्रसाद दाहाललाई पठाइएको गृह मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ।

होण्डा दशै तिहार अफर

HONDA
साथ साथ

होण्डा दशै १० लाख*

यो दशैमा SCRATCH CARD मार्फत जीतुहोस् १० लाख सम्मका नगद उपहार

SCRATCH UPTO
10,00,000/- +

CHOOSE YOUR SCHEME (ANY ONE)
ADDITIONAL SCRATCH UPTO 10,000/-
5 YEARS AMC WORTH 12,500/-

१%
INTEREST RATE

1 LAKH
DISCOUNT
ON BIG BIKES

कपुरी मोटोकर्प बितामोड ४, भद्रपुर रोड, भाषा

फोन: ०२३-५३०८५२, मो: ८८०२६००५३७, ८८०२६००५१८

बडादश, शुभ दिपावली तथा छठ पर्वको शुभकामना

जनहितमा जारी सन्देश

- मनोरञ्जनका नाममा मादक पदार्थ तथा लागू औषध सेवन गर्ने र जुवातास खेले कार्यालाई निषेध गर्ने।
- मासुजन्य परिकार तथा अत्यधिक पौष्टिक तत्व भएका परिकारको जथाभावी सेवनले स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पुऱ्याउने हुनाले सावधानी अपनाउन।
- चाड पर्वको बेला चोरी डकैतिका घटना बढ्ने भएकोले चनाखो बन्नै।
- मादकपदार्थ सेवन गरी सवारी साधन नचालाउन। सीमित गतीमा मात्र सवारी साधन चालाई दुर्घटना हुनबाट आफू बच्नै अरुलाई पनि बचाउन।
- घर, टोल, बाटो तथा सार्वजनिक स्थानमा शंकास्पद वस्तु तथा व्यक्ति देखेमा नजिकैको प्रहरीलाई खबर गर्ने।
- चार्ड पर्वको अवसरमा अनावश्यक गरगहनाको प्रदर्शन नगरै र गहना लगाएर एकलै हिँडुल नगरै।
- आतेसबाजी, प्रज्वलनशिल पदार्थ, पटाका जस्ता वस्तु प्रयोग नगरै।
- तुलो स्वरको आवाज आउने साउण्ड, स्पिकर, बाजा बजाई ध्वनि प्रदूषण नगरै।
- बजारमा कृतिम अभाव, कालोबजारी

सम्पादकीय

चियाको प्रवर्द्धनमा ध्यान देऊ

आर्थिक वर्ष २०१६/०१७ देखि यताका पाँच वर्षमा नेपालबाट १६ अर्ब ४७ करोड भन्दा बढीको तयारी चिया विदेशमा निर्यात गरिएको छ। तेपाली चियाको मुख्य बजार भने चिया निर्यातक मुलुक भारत नै रहेको छ। भारतमा अप्रशोधित चिया पनि निर्यात हुन्छ।

भारतबाट जर्मनी, जापान, अमेरिका रस, चेक रिपब्लिकलगायत देशमा पनि तेपाली चिया निर्यात गरिन्छ। गत वर्ष चीनमा भएको प्रतियोगितामा तेपालको चिया सर्वोत्कृष्ट ठहरिएराहि चिनियाँ बजारमा पनि नियातको ढोका खुनेको छ।

तेपालमा उच्च गुणस्तरको चिया खेतीको सम्भावना रहेको पनि पुष्टि हुन्छ। परन्तु, राज्यको नीति र संरक्षण, चिया व्यवसायीहरूको व्यवहार, मजदुर असन्तुष्टि तथा भारतीय बजारमा बढी निर्भरताका कारण त्यसबाट अपेक्षाकृत लाभ लिन भने सकिएको देखिएन।

सन् २०२२ मा ६ अर्ब ७० करोड डलरको चिया उपभोग भएको चियो भने सन् २०२५ सम्ममा ७ अर्ब ४० करोड अमेरिकी डलर बराबरको चिया खपत हुने अनुमान गरिएको छ। विभिन्न प्रकारका जडिबुटीका वा जडीबुटी मिसिएका चियालाई छाडेर पनि चियाका गिन, ब्ल्याक, ओलोड र एलो आदि अनेकै प्रकारका चिया प्रचलित छन्।

स्वास्थ्य चेतनासँगै वातावरण मैत्री स्थानीय चियाको उपभोग संसारभर बढ़ै गएको छ। फलस्वरूप, विश्व बजारमा चियाको माग पनि निरन्तर बढै गएको छ। एउटा तथ्यात्मनुसार विश्वमा गत वर्षमात्रै अधिलो वर्षभन्दा दद प्रतिशत चियाको माग बढेको थियो।

चिया खेती श्रम प्रधान हुने हुनाले यसले रोजगारी पनि अहु उद्योगका तुलनामा बढी नै सिर्जना गर्छ। राज्यले उदार नीति लिएर प्रोत्साहन र संरक्षण गर्ने हो भने राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासका लागि पनि चिया खेती र नियात दिगो सम्बन्ध हुनसक्छ।

बजारमा स्थापित हुनेवितकै गुणस्तरमा ध्यान नदिने, आफ्नो उत्पादन अरुको ताममा पठाउने, अरुको सस्तो उत्पादनलाई आफ्नो ब्रांडमा बेच्ने, मजदुरलाई उचित पारिश्रमिक नदिनेजस्ता अव्यावसायिक र अनैतिक प्रवृत्ति चिया बजारमा पनि देखिन्छ। नियामक निकाय र व्यवसायी दुवै पक्ष यस्तो हुन नदिन सजग हुन्पर्छ। कस्तीमा मजदुरलाई परिश्रमअनुसारको पारिश्रमिक दिन हिचकिचाउन हुँदैन। चिया खेती र व्यवसायको संभाव्यतालाई दृष्टिगत गरी यसको प्रवर्द्धनमा सरकारको ध्यान जान सकोस्।

डा. अतिन्न दाहल

सुशासनको आधार आत्मानुशासन

पक्ष यसका प्रमुख आधार हुन्। यद्यपि देशको राजनीती र सरकारहरू यसलाई व्यवहारमा स्पष्ट उत्तरान र नामारिकलाई देशमा सुशासन कायम छ भने विश्वासमा लिन अनवरत चुकेका छन्। हामीहरू त स्वशासन (सबैले आफूलाई मन पेको र जायज लागेको हिसाबले मात्र काम गर्न) प्रवृत्ति बढाए छ। बढाए छ।

सुशासन आजको विश्व राजनीतिमा सर्वाधिक चर्चित शब्दबाली हो। शक्तिशाली भनिएकादेखि सामान्य गणिएका सबै देशका सरकारले प्रमुख प्राप्तिकामा तै सुशासन भएको अधिवृत्तिक दिन्छ। निर्वाचनको समय प्रत्येक प्रत्यासीबाट देशमा सुशासन कायम गर्दै राष्ट्र निर्माणमा सधाउने अभिलाषालाई एउटै उद्देश्यका रूपमा प्रस्तावित। राष्ट्र निर्माणमा निरन्तर कलम चलाउने लेखक जे डोमिसलायत अन्य शोधमाधि अध्ययन गर्दै यस्तो निर्वाचन आउँछ कि सुशासन सफल राष्ट्र निर्माणको मुख्य चार सूचकावल्ये पहिलो हो। कुनै बेला विश्वकै दोस्रो विद्वान भनेर सूचीकृत गरिएका अभिनवासानका पूर्वाधारपूर्ति असरक घासीको पुस्तक 'फिक्सिस्ड फेल्ड स्टेट्स' को समेत तर्क समान छ।

नागरिको तहमा समेत अनेकन आशामध्ये सुशासन मुख्य अपेक्षा हो। सुशासनको प्रत्याधीत हुन नसकेन नै आपारिकलाई विकास र समृद्धिको अनुभूत भएको छैन।

विदेश जाने अधिकांशले देशमा सुशासन भएको अन्न भन्ने नेतृत्वको सोसोसापमा व्यस्त छौं। प्राचीन राजनीतिशास्त्री असरतुकृत पुस्तक 'पोर्टिटिक्सले भन्ने खाली देशमा सुशासन खोल्दैन।' देशको बरिल्लिपाल गर्नेमा समाउँछौं। घरमा आलु खुटेर खान नचाहनेहरू रेसेन्ट्समा महाङो बिल तिरेर फिर चिप्स/फ्रेन्च फ्राइमा राष्ट्र निर्माणमा गर्ने खाली देशमा भएको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू राष्ट्र राइझको सौखिन छौं। जहाँ संस्कार डामाडेल छ त्यहाँ सुशासन गोलमाल हुन्छ, हाम्रो अवस्था यही हो।

हामी खाली राजनीतिशास्त्री असरतुकृत तरालाई राख्नौं तर आपारो ठाँडँ सपारी खोल्दैन। देशको बरिल्लिपाल गर्नेमा समाउँछौं। घरमा आलु बुला बनाउँछौं, बाटो बनाउँदैन। ग्रामी शिक्षा चाहन्दै तर शिक्षण कर्मलाई मन पराउदैन, मर्यादित र सम्मानित हिसाबले हैंदैन। संस्कारी देशमा चाहन्दै तर हाम्रो अवस्था यही हो।

भारतको धरान आधार विश्वासमा अधिकांश चाहन्दै तर आपारिकलाई र दण्डहीनताले विकरक भएको दावी गर्दछन्।

संयुक्त राष्ट्रसंघ अन्तर्गतको एक ऐन्सी युएस्डीपीले सुशासनको अवधारणालाई आठ समाजिक जीवनमा फर्क्किएरू। हामी कहाँ एक्चोरिट पदमा पुरोगाली र परीक्षण गर्दछ।

अधिक देशले त्यक्तोको सोसोफेरोमा यसको मूल्याङ्कन गर्ने गरेको छन्। सहभागिता, कानूनी शासन, पारदर्शिता, जवाकोहेताह, स्वीकार्यता, समानता, प्रभावकारिता, उत्तरदायित्व दिस्ताई।

यहाँ नेतृत्व कम परिणाममुखी भएको सबैलाई

लाग्छ तर नागरिक पनि निःसदै बढाएँ। खाली अरुको काटाक्ष गरेर बढाएँ तर आफै अलिकति सकारात्मक र स्वचालनको योगदान दिन बिलकूल सोच्दैनै। विदेश भागमा मात्र सम्पादको समाधान होइन। देशमा समस्या हुँदैन तर विश्वासमा लिन अनवरत चुकेका छन्। हामीहरू त स्वशासन (सबैले आफूलाई मन पेको र जायज लागेको हिसाबले मात्र काम गर्न) प्रवृत्ति बढाए छ।

आपारिकताको खोल्नो खोलमा खेतबारी बेचेर हतार/हतार कोरिया कातरा धाउने अनियही बस्नेहरू दुध बेचेर कोकाकोला पिते संस्कृतिले पानि देशलाई जर्जर बनाउँदै छ। घरमा आलु खुटेर खान नचाहनेहरू रेसेन्ट्समा महाङो बिल तिरेर फिर चिप्स/फ्रेन्च फ्राइमा राष्ट्र निर्माणमा गर्ने खाली अरुको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू रेसेन्ट्समा भएको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू राष्ट्र राइझको सौखिन छौं।

आपारिकताको खोल्नो खोलमा खेतबारी बेचेर हतार/हतार कोरिया कातरा धाउने अनियही बस्नेहरू दुध बेचेर कोकाकोला पिते संस्कृतिले पानि देशलाई जर्जर बनाउँदै छ। घरमा आलु खुटेर खान नचाहनेहरू रेसेन्ट्समा महाङो बिल तिरेर फिर चिप्स/फ्रेन्च फ्राइमा राष्ट्र निर्माणमा गर्ने खाली अरुको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू रेसेन्ट्समा भएको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू राष्ट्र राइझको सौखिन छौं।

आपारिकताको खोल्नो खोलमा खेतबारी बेचेर हतार/हतार कोरिया कातरा धाउने अनियही बस्नेहरू दुध बेचेर कोकाकोला पिते संस्कृतिले पानि देशलाई जर्जर बनाउँदै छ। घरमा आलु खुटेर खान नचाहनेहरू रेसेन्ट्समा महाङो बिल तिरेर फिर चिप्स/फ्रेन्च फ्राइमा राष्ट्र निर्माणमा गर्ने खाली अरुको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू रेसेन्ट्समा भएको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू राष्ट्र राइझको सौखिन छौं।

आपारिकताको खोल्नो खोलमा खेतबारी बेचेर हतार/हतार कोरिया कातरा धाउने अनियही बस्नेहरू दुध बेचेर कोकाकोला पिते संस्कृतिले पानि देशलाई जर्जर बनाउँदै छ। घरमा आलु खुटेर खान नचाहनेहरू रेसेन्ट्समा महाङो बिल तिरेर फिर चिप्स/फ्रेन्च फ्राइमा राष्ट्र निर्माणमा गर्ने खाली अरुको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू रेसेन्ट्समा भएको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू राष्ट्र राइझको सौखिन छौं।

आपारिकताको खोल्नो खोलमा खेतबारी बेचेर हतार/हतार कोरिया कातरा धाउने अनियही बस्नेहरू दुध बेचेर कोकाकोला पिते संस्कृतिले पानि देशलाई जर्जर बनाउँदै छ। घरमा आलु खुटेर खान नचाहनेहरू रेसेन्ट्समा महाङो बिल तिरेर फिर चिप्स/फ्रेन्च फ्राइमा राष्ट्र निर्माणमा गर्ने खाली अरुको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू रेसेन्ट्समा भएको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू राष्ट्र राइझको सौखिन छौं।

आपारिकताको खोल्नो खोलमा खेतबारी बेचेर हतार/हतार कोरिया कातरा धाउने अनियही बस्नेहरू दुध बेचेर कोकाकोला पिते संस्कृतिले पानि देशलाई जर्जर बनाउँदै छ। घरमा आलु खुटेर खान नचाहनेहरू रेसेन्ट्समा महाङो बिल तिरेर फिर चिप्स/फ्रेन्च फ्राइमा राष्ट्र निर्माणमा गर्ने खाली अरुको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू रेसेन्ट्समा भएको अधिवृत्तिक तरिका असरहरू राष्ट्र राइझको सौखिन छौं।

आपारिकताको खोल्नो खोलमा खेतबारी बेचेर हतार/हतार कोरिया कातरा धाउने अनियही बस्नेहरू दुध बेचेर कोकाकोला पिते संस्कृतिले पानि देशलाई जर्जर बनाउँदै छ। घरमा आलु खुट

एक्सेल डेवलपमेन्ट बैंक लि.
Excel Development Bank Ltd. तपाईंको स्थानीय साम्पर्क (Your Local Partner)

ग्रेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'ख' वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था (कोर्सी प्रदेश कार्यक्रम भएको)

 Birtamode, Jhapa
 ०२३-५३३५६४ | ५३४०१०
 info@edb.com.np
 www.edb.com.np

INTERIM FINANCIAL STATEMENTS AS ON ASHOJ 30, 2080
**Excel Development Bank Limited
Condensed Statement of Financial Position
As on quarter end 30 Ashoj 2080 (17 October, 2023)**
**The Bank
Figures in NPR**

Particulars	This Quarter Ending	Immediately Previous Year Ending
Assets		
Cash and Cash Equivalents	3,529,993,006.40	3,669,587,326.74
Due from Nepal Rastra Bank	315,907,695.03	130,458,846.54
Placement with Bank and Financial Institutions	-	-
Derivative Financial Instruments	-	-
Other Trading Assets	-	-
Loans and Advances to BFIs	171,511,559.24	241,854,799.84
Loans and Advances to Customers	10,310,753,289.90	10,628,519,215.19
Investment Securities	821,116,621.24	922,302,105.92
Current Tax Assets	1,603,119.99	1,403,882.24
Investment in Subsidiaries	-	-
Investment in Associates	-	-
Investment Property	308,711,211.18	308,711,211.18
Property and Equipment	251,120,151.93	253,137,435.31
Goodwill and Intangible Assets	2,913,527.28	3,155,806.80
Deferred Tax Assets	7,303,839.42	7,886,269.74
Other Assets	54,229,340.53	27,941,594.23
Total Assets	15,775,163,362.14	16,194,958,493.73
Liabilities		
Due to Bank and Financial Institutions	284,167,358.97	427,942,688.21
Due to Nepal Rastra Bank	-	-
Derivative Financial Instruments	-	-
Deposits from Customers	13,638,695,448.82	13,767,426,638.57
Borrowings	-	-
Current Tax Liabilities	-	-
Provisions	5,000.00	2,786,137.34
Deferred Tax Liabilities	-	-
Other Liabilities	221,994,444.40	228,834,778.01
Debt Securities Issued	-	-
Subordinated Liabilities	-	-
Total Liabilities	14,144,862,252.20	14,426,990,242.14
Equity		
Share Capital	1,249,694,470.93	1,249,694,470.93
Share Premium	9,545,605.56	9,545,605.56
Retained Earnings	(168,455,842.89)	(12,058,091.12)
Reserves	539,516,876.34	520,786,266.23
Total Equity Attributable to Equity Holders	1,630,301,109.95	1,767,968,251.59
Non Controlling Interest	-	-
Total Equity	1,630,301,109.95	1,767,968,251.59
Total Liabilities and Equity	15,775,163,362.14	16,194,958,493.73

**Excel Development Bank Limited
Condensed Statement of Profit or Loss
For the quarter ended 30 Ashoj 2080 (17 October, 2023)**
**The Bank
Figures in NPR**

Particulars	Current Year		Previous Year Corresponding	
	This Quarter	Upto This Quarter (YTD)	This Quarter	Upto This Quarter(YTD)
Interest Income	395,500,707.41	395,500,707.41	420,931,815.66	420,931,815.66
Interest Expense	297,654,821.17	297,654,821.17	265,442,205.53	265,442,205.53
Net Interest Income	97,845,886.24	97,845,886.24	155,489,610.13	155,489,610.13
Fee and Commission Income	44,974,489.43	44,974,489.43	15,725,691.73	15,725,691.73
Fee and Commission Expense	2,634,100.41	2,634,100.41	1,998,816.83	1,998,816.83
Net Fee and Commission Income	42,340,389.02	42,340,389.02	13,726,874.90	13,726,874.90
Net Interest, Fee and Commission Income	140,186,275.26	140,186,275.26	169,216,485.03	169,216,485.03
Net Trading Income	-	-	-	-
Other Operating Income	117,968.29	117,968.29	573,354.15	573,354.15
Total Operating Income	140,304,243.55	140,304,243.55	169,789,839.18	169,789,839.18
Impairment Charge / (Reversal) for Loans and Other Lossess	198,711,626.75	198,711,626.75	33,731,631.05	33,731,631.05
Net Operating Income	(58,407,383.20)	(58,407,383.20)	136,058,208.13	136,058,208.13
Personnel Expenses	48,786,670.32	48,786,670.32	51,804,221.49	51,804,221.49
Other Operating Expenses	24,841,568.18	24,841,568.18	25,223,284.15	25,223,284.15
Depreciation & Amortisation	6,990,524.03	6,990,524.03	7,448,571.38	7,448,571.38
Operating Profit	(139,026,145.74)	(139,026,145.74)	51,582,131.11	51,582,131.11
Non Operating Income	-	-	-	-
Non Operating Expense	-	-	20,310,614.12	20,310,614.12
Profit Before Income Tax	(139,026,145.74)	(139,026,145.74)	31,271,516.99	31,271,516.99
Income Tax Expense				
Current Tax	-	-	9,381,455.10	9,381,455.10
Deferred Tax	-	-		
Profit for the Period	(139,026,145.74)	(139,026,145.74)	21,890,061.90	21,890,061.90
Profit Attributable to:				
Equity-holders of the Bank	(139,026,145.74)	(139,026,145.74)	21,890,061.90	21,890,061.90
Non-Controlling Interest				
Profit (Loss) for the Period	(139,026,145.74)	(139,026,145.74)	21,890,061.90	21,890,061.90
Earnings per Share				
Annualized Basic Earnings per Share		(44.50)		7.01
Annualized Diluted Earnings per Share		(44.50)		7.01
Condensed Statement of Other Comprehensive Income				
Profit (Loss) for the Period	(139,026,145.74)	(139,026,145.74)	21,890,061.90	21,890,061.90
Other Comprehensive Income, Net of Income Tax	1,359,004.08	1,359,004.08	(18,181,053.24)	(18,181,053.24)
Total Comprehensive Income for the Period	(137,667,141.66)	(137,667,141.66)	3,709,008.66	3,709,008.66

Particulars	Excel Development Bank Limited Ratios as per NRB Directive		Previous Year Corresponding	
	This Quarter	Upto This Quarter (YTD)	This Quarter	Upto This Quarter (YTD)
Capital Fund to RWA	-		11.60%	
Non-Performing Loan(NPL) to Total Loan	-		7.57%	
Total Loan Loss Provision to Total NPL	-		83.97%	
Cost of Funds	-		8.57%	
Credit to Deposit Ratio	-		77.35%	
Base Rate	-		11.52%	
Interest Rate Spread	-		4.57%	

**Excel Development Bank Limited Statement of Distributable Profit For the quarter ended 30 Ashoj 2080 (17 October, 2023)
(As per NRB Regulation)**

Particulars	Current Year Up to This Quarter (YTD)	Previous Year Corresponding Quarter (YTD)
Net profit or (loss) as per statement of profit or loss	(139,026,145.74)	21,890,061.90
Appropriations:		
a. General reserve	-	(4,378,012.38)
b. Foreign exchange fluctuation fund	(494.94)	-
c. Capital redemption reserve	-	
d. Corporate social responsibility fund	-	(218,900.62)
e. Employees' training fund	(3,988,071.36)	(6,180,024.58)
f. Other	-	9,688,745.56
Profit or (loss) before regulatory adjustment	(143,014,712.03)	20,801,869.87
Regulatory adjustment :		
a. Interest receivable (-)/previous accrued interest received (+)	(13,965,470.06)	(31,313,278.40)
b. Short loan loss provision in accounts (-)/reversal (+)	-	-
c. Short provision for possible losses on investment (-)/reversal (+)	-	-
d. Short loan loss provision on Non Banking Assets (-)/resersal (+)	-	(31,131,457.04)
e. Deferred tax assets recognised (-)/ reversal (+)	582,430.32	2,513,374.70
f. Goodwill recognised (-)/ impairment of Goodwill (+)	-	-
g. Bargain purchase gain recognised (-)/resersal (+)	-	-
h. Actuarial loss recognised (-)/reversal (+)	-	-
i. Other (+/-)	-	-
Net profit for the quarter end 30th Ashoj 2080 available for distribution	(156,397,751.77)	(39,129,490.88)
Opening Retained Earning as on Shrawan 01, 2080	(12,058,091.12)	<b